

schadiging. Daar is het ras erg gevoelig voor." Wat Verberne betreft zouden alle facetten van de teelt van Viper eens goed voor het voetlicht moeten komen.

De handel gebruikt kwaliteit als een stok om mee te slaan. 'De kwaliteit is niet goed en dus is 50 cent wel voldoende', klinkt het in de praktijk in perioden met product van mindere kwaliteit. Dat dit vervolgens gewoon in de winkel ligt als klasse 1 voor 3 euro, doet niet ter zake.

Frank Duijndam van Enza Zaden, de leverancier van Viper, verwacht niet dat telersverenigingen een negatief advies voor het ras zullen geven. "Dat zou ook heel raar zijn. Het is een goed ras, maar wel met een eisenpatroon." We zoeken altijd naar bedrijfszekere rassen,

maar met zoveel verschillende tuinders, locaties en opstanden is het lastig van elk ras een allemansvriend te maken. Tuinders zullen zelf moeten bepalen of een ras bij hen past of niet."

Afgelopen zomer waren er een paar keer enkele dagen met hoge temperaturen. De nachten waren echter niet bijzonder warm en toch waren er problemen met Viper. Het is daarom de vraag hoe dit ras zich zal houden in een échte zomer met zes of zeven weken hoge temperaturen. "Laat die warme zomer maar komen", aldus Frank Duijndam.

In Canada, Mexico en Australië teelt men het ras naar tevredenheid en daar kan het ook warm zijn. Het zijn juist wisselende omstandigheden die van de tuinder alertheid vragen."

Vanuit de praktijk klinkt door dat er weinig alternatieven zijn voor Viper. "Alle rassen mankeren wel iets." Friendly presteerde het afgelopen jaar goed, maar wordt in de zomer wat fijner. Dat ging echter vooral ten koste van de 95-sortering, terwijl 85 procent toch in de 85-sortering viel. ■

Op z'n tuinders!

Eens waren er tuinders zo slim om een veiling op te richten en via de klok hun product te verkopen.

Later hebben we als tuinders de klok grotendeels stop laten zetten, onder het mom van 'de veranderende wereld' volgens mannen met stropdassen, bestuurders, handelaren en aanverwanten.

Dit was enkel bedoeld om meer macht en grip op het product te krijgen ofwel gewoon minder geld bij de teler terecht te laten komen, en dus meer in hun eigen zakken te laten stromen.

Nu zijn we ongeveer twaalf jaar verder en hebben we als tuinders verschillende APO's opgericht. Ze dienen om ons productenaanbod weer terug te bundelen en daar vandaan te gaan verkopen. Met als doel niet langer uitgespeeld te worden.

Opnieuw zijn de mannen met stropdassen in de weer om zoveel mogelijk zand in de ogen van de hopelijk deze keer niet slapende tuinders te strooien, om dit hele goede initiatief te laten mislukken. Met als dreigmiddel het 'heilige' GMO. 'Je kan niet weg, terugbetalen die centen', wordt er geroepen.

Heren telers, laat u niet misleiden, maar blijf de tuinders in de APO steunen. Dit tuinders-initiatief mag niet mislukken. We moeten niet zwichten voor de heren die zeggen het beter te weten.

Wij tuinders zijn niet dom, wel dom geweest de afgelopen jaren!

Wij moeten de macht weer nemen.

Wij bezitten immers het product.

Huub Zuidgeest, paprikateler in Honselersdijk

TEELTTIPS

PAPRIKA

Inmiddels zit op de bedrijven met rode en gele paprika het laatste zetsel eraan. De zetting eind augustus en begin september is niet overal meegevalen. Bij rood deed oudgediende Ferrari het nog het beste, gevolgd door Spider, Scirocco, Viper en Warmia. Onlangs kwam er nog wat zetting bij, maar die is hooguit voor groen of voor in de container. Nu is het zaak dat wat er hangt zo goed mogelijk groot te krijgen. Aantallen zijn inmiddels beslist, aan maat en kwaliteit kan nog een beetje gesleuteld worden. Houd temperaturen aan die passen bij de actuele instraling. Laat donkere

dagen volgen door een beperkte nachttemperatuur. Krik lichte dagen iets op met een iets hogere nachttemperatuur, plus 0,5 graad Celsius op stralingssom, en door het binnenhouden van warmte (en vocht en CO₂) aan het eind van de middag. Te hoge temperaturen leiden snel tot abortie en scheefgroei van gezette vruchten. Tevens worden vruchten die nu bijna hardgroen zijn dan minder grof. Koppen van het gewas helpt de vruchtuigroei, zowel in snelheid als in grofheid. Dit is sterk afhankelijk van de (te verwachten) groeiëracht in het gewas. Gewassen die maar matig groeien zouden wel eens beter kunnen gedijen

als juist niet wordt gekopt. Koppen is maatwerk. Bekijk het van gewas tot gewas.

Chris Verberne, DLV Plant

TOMAAT

Bij koudere heldere nachten neemt de energievraag weer toe. Hier wordt op verschillende manieren op gereageerd. Op bedrijven die lang doorgaan, bijvoorbeeld met de oogst tot kerst, is de maximum buis bijvoorbeeld 45 graden Celsius en wordt het scherm niet gebruikt. Men accepteert hier een lagere temperatuur ten opzichte van het setpoint. Men heeft geen haast

en het gewas mag niet te snel slijten. Waar het eind van de teelt in november valt, kan het scherm gebruikt worden. Laat het scherm pas vanaf vier uur voor zonsopgang dicht lopen. Werk met een verschil tussen kas- en buitentemperatuur van 8 tot 10 graden Celsius. Een vochtkier kan nodig zijn. De eventuele temperatuurverschillen zijn niet zo schadelijk in deze fase van de teelt. Als de planten actief worden na zonsopgang, moet het scherm weer open. Gebeurt dit te laat, dan is er sprake van snelle slijtage van het gewas en verzwakking van de groene delen van de trossen.

Henk Kalkman, DLV Plant